

Міністерство охорони здоров'я України

*ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України”*

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

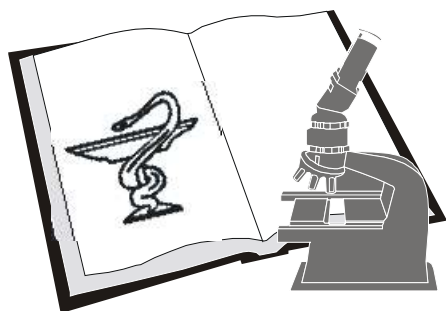
МЕДИЧНА ОСВІТА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Виходить щоквартально

Видається з 1999 року

- ◆ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
- ◆ ДОСВІД З ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ
- ◆ ПОВІДОМЛЕННЯ, РЕЦЕНЗІЇ
- ◆ З ІСТОРІЇ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
- ◆ ЮВІЛЕЇ

*Ministry of Public Health of Ukraine
SHEI “Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky of MPH of Ukraine”
National Medical Academy of Post-Graduate Education by P. L. Shupyk*

MEDICAL EDUCATION

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

4(68)/2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор

Вороненко Ю. В. (Київ)

Заступники головного редактора:

Волосовець О. П. (Київ)

Корда М. М. (Тернопіль)

П'ятницький Ю. С. (Київ)

Відповідальний секретар

Мисула І. Р. (Тернопіль)

Члени редколегії:

Боднар Я. Я. (Тернопіль)

Булах І. Є. (Київ)

Вдовиченко Ю. П. (Київ)

Вихрущ А. В. (Тернопіль)

Горбань А. Є. (Київ)

Зозуля І. С. (Київ)

Кліщ І. М. (Тернопіль)

Коробко Д. Б. (Тернопіль)

Мазур П. Є. (Кременець)

Марценюк В. П. (Тернопіль)

Мельник І. В. (Київ)

Мельничук І. М. (Тернопіль)

Мінцер О. П. (Київ)

Мруга М. Р. (Київ)

Нагірний Я. П. (Тернопіль)

Олексюк Н. С. (Тернопіль)

Поліщук В. А. (Тернопіль)

Посохова К. А. (Тернопіль)

Романовська Л. І. (Хмельницький)

Свистун Р. В. (Тернопіль)

Толстанов О. К. (Київ)

Харченко Н. В. (Київ)

Шкробот С. І. (Тернопіль)

Шульгай А. Г. (Тернопіль)

Шютц В. (Відень, Австрія)

Янкович О. І. (Тернопіль)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Амосова К. М. (Київ)

Бойчук Т. М. (Чернівці)

Болдіжар О. О. (Ужгород)

Губенко І. Я. (Черкаси)

Дзяк Г. В. (Дніпропетровськ)

Думанський Ю. В. (Донецьк)

Ждан В. М. (Полтава)

Запорожан В. М. (Одеса)

Зіменковський Б. С. (Львів)

Іоффе І. В. (Луганськ)

Колесник Ю. М. (Запоріжжя)

Лісовий В. М. (Харків)

Максименко С. Д. (Київ)

Матюха Л. Ф. (Київ)

Мороз В. М. (Вінниця)

Никоненко О. С. (Запоріжжя)

Павленко О. В. (Київ)

Проданчук М. Г. (Київ)

Рожко М. М. (Івано-Франківськ)

Савицький В. Л. (Київ)

Сміянов В. А. (Суми)

Туманов В. А. (Київ)

Хвисюк О. М. (Харків)

Черних В. П. (Харків)

Чернищенко Т. І. (Київ)

УДК 378.046-021.64:616.31

DOI <http://dx.doi.org/10.11603/me.v0i4.5360>

ЕФЕКТИВНІ СКЛАДОВІ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ “КРОК-3. СТОМАТОЛОГІЯ”

Н. Б. Кузняк, А. А. Галагдина, А. В. Бамбуляк, Р. Р. Дмитренко

Вищий державний навчальний заклад України “Буковинський державний медичний університет”

EFFECTIVE COMPONENTS OF QUALITY TRAINING OF DOCTORS -INTERNS TO INTEGRATED LICENSING EXAMINATION “KROK 3. STOMATOLOGY”

N. B. Kuzniak, A. A. Halahdyna, A. V. Bambuliak, R. R. Dmytrenko

Higher State Education Institution of Ukraine “Bukovynian State Medical University”

У статті показано, що ефективність підготовки лікарів-інтернів до ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок-3. Стоматологія” визначається якістю навчання на профільних кафедрах з використанням сучасних комп’ютерних технологій.

The article shows that the effectiveness of training of doctor-interns to integrated licensing examination “Krok 3. Stomatology” depends on the quality of training in specialized departments, using modern computer technology.

Вступ. Одним із засобів контролю якості навчання в інтернатурі є ліцензійний інтегрований іспит “Крок-3. Стоматологія”. Підготовка до його складання наразі включає використання сучасних комп’ютерних технологій, а саме тестування лікарів-інтернів за відкритою інформаційною базою в Інтернеті в системі дистанційного навчання “Moodle. Крок-3. Стоматологія” [1, 2]. Типовий дистанційний курс містить методичні рекомендації щодо вивчення курсу, теоретичний матеріал, практикум для відпрацювання умінь і навичок застосування теоретичних знань, довідковий матеріал, необхідні посилання, ключові слова, глосарій, систему діагностики та контролю знань.

Платформа дистанційного навчання “Moodle” відповідає особливій філософії навчання, суть якої полягає в тому, що викладач перестає бути просто “джерелом знань” і перетворюється на режисера навчального процесу, орієнтуючись на індивідуальні потреби особистості, одночасно з цим направляючи дискусії і діяльність студентів на досягнення загальних навчальних цілей.

До переваг дистанційних технологій навчання можна віднести такі, як: гнучкість (слухачі пере-

важно навчаються у зручній для себе час і в зручному місці), велика аудиторія слухачів (можливе одночасне звернення великої кількості користувачів до багатьох джерел навчальної інформації), економічність (ефективне використання навчальної площі і технічних засобів, концентроване та уніфіковане представлення інформації зумовлює зниження витрат на підготовку у фахівців), педагогічна технологічність за рахунок переважного використання у навчальному процесі сучасних інформаційних технологій, що обумовлює можливості високої варіабельності та індивідуалізації змісту і режиму навчання, нова роль викладача (викладач стає наставником-консультантом, який спрямовує і координує навчально-пізнавальну діяльність слухачів). Досвід використання комп’ютерних засобів навчання набуває актуальності в сучасних умовах та дозволяє покращити якість професійної підготовки медичних спеціалістів. Основні переваги подібної системи полягають у заохоченні та спонуканні лікарів-інтернів до регулярної напруженої роботи під час їх професійної підготовки [3, 4]. Забезпечення високої якості навчання з використанням дистанційних технологій досягається за рахунок високого професійного рівня викладаць-

© Н. Б. Кузняк, А. А. Галагдина, А. В. Бамбуляк, Р. Р. Дмитренко

кого складу університету, застосування новітніх технологій навчання, сучасного технічного та програмного забезпечення, ефективної організації навчального процесу.

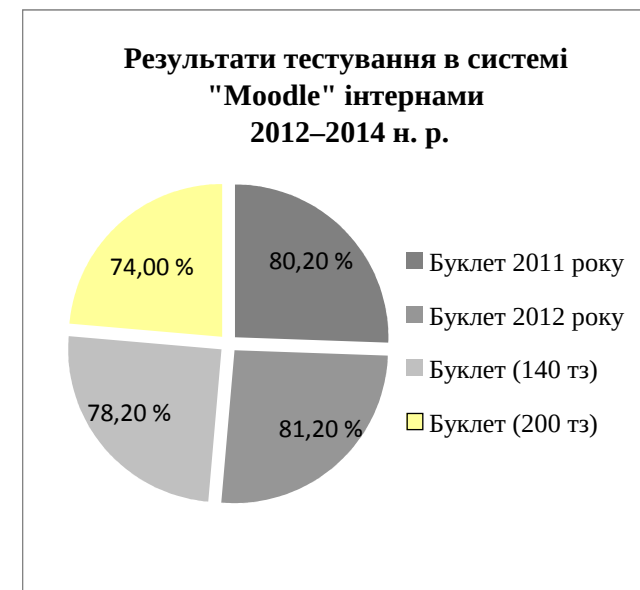
Мета дослідження – оцінити ефективність та якість підготовки до тестового ліцензійного іспиту “Крок-3” лікарів-інтернів зі спеціальності “Стоматологія” на факультеті післядипломної освіти БДМУ за 2011–2015 роки.

Основна частина. До аналізу включені результати навчання в інтернатурі випускників БДМУ, які проходили первинну спеціалізацію за фахом “Стоматологія” упродовж 2011–2015 рр. Як впливові чинники, що визначали результативність підготовки до іспиту “Крок-3. Стоматологія”, оцінювали вхідний рівень знань результати написання комплексної контрольної роботи на початку навчання в інтернатурі та результати тестування в системі “Moodle” “Крок-3. Стоматологія” за буклетами попередніх років та за буклетами, створеними на основі відкритих баз тестових завдань Центру тестування при МОЗ України 2012–2014 років. Отримані дані аналізувалися методами варіаційної статистики, з використанням програми “Statistica 6.0”.

Згідно з опрацьованими даними відсоток правильних відповідей з комплексної контрольної роботи для визначення вхідного рівня знань лікарів-інтернів спеціальності “Стоматологія” у 2014 році становив 61,6 % у порівнянні з 58,9 % у 2013 році.

Оцінюючи результати тестування лікарів-інтернів під час підготовки до ЛП “Крок 3. Стоматологія” в системі дистанційного навчання “Moodle” “Крок 3. Стоматологія” за буклетами двох попередніх років (для випускників 2013 року враховувались результати тестування за буклетами 2010 та 2011 років, а для випускників 2014 року – 2011 та 2012 років) та буклетами, створеними на основі відкритих баз тестових завдань Центру тестування, ми отримали наступні показники. Так, лікарі-інтерни 2011–2013 років навчання за буклетом 2010 року мали середній показник 76,8 %; за буклетом 2011 року – 77,4 %; за буклетом, створеним на основі відкритих баз тестових завдань 2012 року (140 тестових завдань), – 73,9 %; за буклетом, створеним на основі відкритих баз тестових завдань 2012 року (200 тестових завдань), – 73,4 %. Відсоток правильних відповідей у лікарів-інтернів 2012–2014 навчальних років за буклетом 2011 року становив 80,2 %; за буклетом 2012 року – 81,2 %; за буклетом, створеним на основі відкритих баз тестових завдань 2013 року (140 тестових завдань), – 78,2 %;

за буклетом, створеним на основі відкритих баз тестових завдань 2013 року (200 тестових завдань), – 74 % (рис. 1).

Рис. 1. Результати тестування лікарів-інтернів у системі дистанційного навчання “Moodle”.

Результати проведеного нами аналізу засвідчили, що майже всі лікарі-інтерни зі спеціальності “Стоматологія” у 2012–2014 роках позитивно склали ліцензійний інтегрований іспит “Крок-3. Стоматологія”. Так, у 2014 році з 84 лікарів-інтернів, які були допущені до складання іспиту, негативних результатів не було, у порівнянні з 2013 роком, коли з 95 лікарів-інтернів не склав лише 1. Результати складання іспиту “Крок-3. Стоматологія”

лікарями-інтернами у 2013 та 2014 роках позитивно асоціювалися з результатами роботи на сервері дистанційного навчання “Moodle”.

Враховуючи показники вхідного рівня знань лікарів-інтернів (випускники 2013 року – 58,9 %, 2014 року – 61,6 %), результати тестування на

сервері дистанційного навчання “Moodle” (випускники 2013 року – 75,4 %, 2014 року – 78,4 %) та офіційні результати складання ЛПІ “Крок-3. Стоматологія” (випускники 2013 року – 78,1 %, 2014 року – 80,5 %), спостерігалася позитивна динаміка (рис. 2).

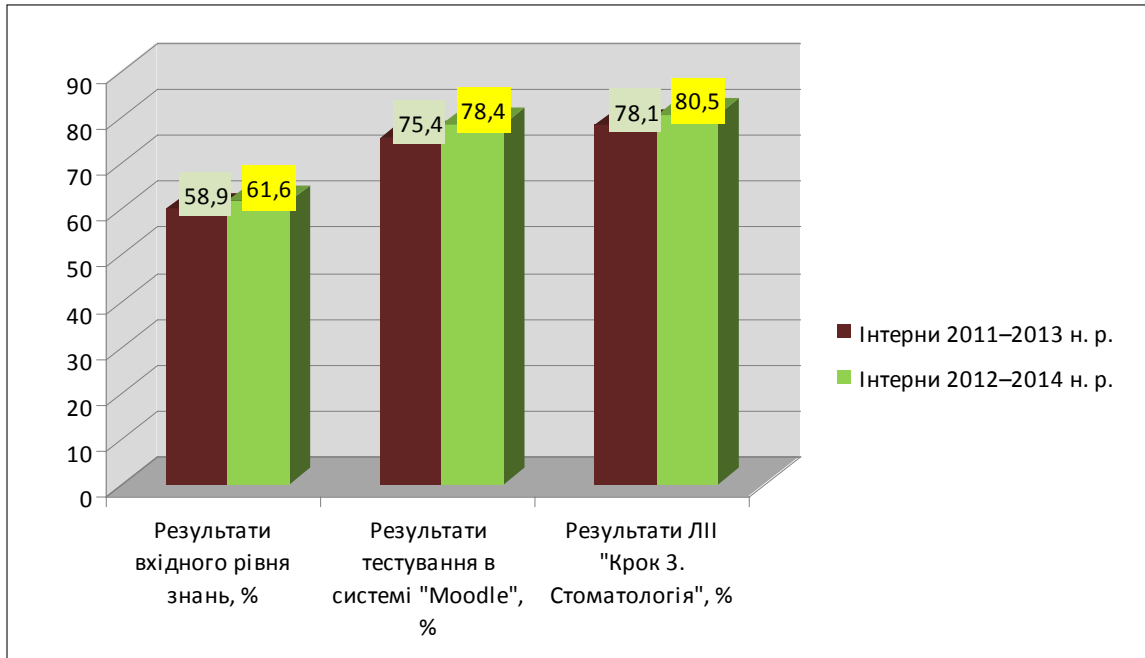

Рис. 2. Динаміка результатів підготовки лікарів-інтернів до ЛПІ “Крок-3. Стоматологія”.

Не встановлено вірогідного кореляційного зв'язку результатів ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок-3” із формою навчання за контрактом чи на умовах державного замовлення. Це, напевно, свідчить про роль інших чинників на післядипломному етапі, серед яких форма навчання має другорядне значення. Слід зазначити, що, на відміну від результатів додипломного навчання, на післядипломному його етапі втрачає свою впливовість на успішність лікарів-інтернів такий чинник, як форма навчання (за державним замовленням чи за умовами контракту). Не встановлено її вірогідних кореляційних зв'язків із результатами ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок-3”, що,

мабуть, підкреслює значення інших, нематеріальних, чинників у формуванні мотивації до навчання лікарів-інтернів-стоматологів.

Висновки. Таким чином, підготовка лікарів-інтернів зі спеціальності “Стоматологія” до складання тестового ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок-3” на факультеті післядипломної освіти БДМУ здійснюється як системний керований процес, що включає різні форми етапного проміжного контролю. Багаторазове тренувальне тестування на сервері дистанційного навчання активізує зусилля інтернів з підготовки до іспиту, підвищує продуктивність навчання, а головне, спрощує й оптимізує систему контролю та самоконтролю.

Список літератури

1. Система забезпечення якості підготовки медичних кадрів в Україні / [І. Є. Булах, О. П. Волосовець, В. М. Казаков та ін.]. – К. : Книга плюс, 2007. – 40 с.
2. Підкасистий П. І. Комп'ютерні технології в системі дистанційного навчання / П. І. Підкасистий, О. Б. Тищенко // Педагогіка. – 2000. – № 5. – С. 7–12.

3. Анісімов А. М. Робота в системі дистанційного навчання Moodle : навч. посіб. / А. М. Анісімов. – 2-ге вид., випр. та доп. – Харків : ХНАГХ, 2009. – 292 с.
4. Медична освіта в світі та в Україні / [І. Є. Булах, О. П. Волосовець, В. Ф. Москаленко та ін.]. – К. : Книга плюс, 2007. – С. 384.

Отримано 09.09.15